

รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สังคมศึกษา ตอนที่ 15
(การเมืองการปกครอง)
พัฒนาการระบอบประชาธิปไตย

โดย

อ.สุทัศน์ ภูมิตนจรินทร์

พัฒนาการระบอบประชาธิปไตย

ยุคโบราณ	
ประเทศกรีก	- ประชาธิปไตยทางตรง - นครรัฐเอเธนส์ - สมัชชาพลเมือง (ยกเว้น ผู้หญิง – ทาส) - คัดเลือกพลเมืองเข้าสู่ระบบรัฐสภา – ศาล
ประเทศซีเรีย	- เกาะอาร์วัด - ชาวฟินิเซียน - ประชาชนจะถืออำนาจ “อธิปไตย” ของตนเอง
ประเทศอินเดีย	- นครรัฐเวสาลี (พิหาร) - รัฐบาลแรกของโลก
สาธารณรัฐโรมัน	- ตั้งสภาเพื่อออกกฎหมาย

ยุคกลาง	
- เครื่องจักรภาพโปแลนด์ – ลิทัวเนีย - นครรัฐเวนิซในอิตาลี - รัฐในไทรอลเยอรมันและสวิตเซอร์แลนด์ - นครพ่อค้าอิสระชะไไปในญี่ปุ่น	- มีการเลือกตั้ง หรือสมัชชา
สาธารณรัฐคอสแซ็คในยูเครน	- ผู้แทนตำบลเลือก “เฮ็ดมัน (Hetman)”
ประเทศอังกฤษ	- การจัดตั้งรัฐที่มาจากการเลือกตั้ง - การบังคับใช้สิทธิพระราชบัญญัติ ค.ศ.1689 ทำให้กษัตริย์เป็นประมุขแต่เพียงในนาม

- การพัฒนาการของระบอบประชาธิปไตยในประเทศใดต่อไปนี้ที่ไม่ได้อยู่ในยุคสมัยเดียวกัน
  - 1.ประเทศกรีก
  - 2.ประเทศอินเดีย
  - 3.สาธารณรัฐโรมัน
  - 4.สาธารณรัฐคอสแซ็ค
- ข้อใดไม่ถูกต้องในการพัฒนาการระบอบประชาธิปไตยของประเทศกรีก
  - 1.เป็นประเทศที่มีการจัดการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นประเทศแรก
  - 2.ประชาธิปไตยของประเทศกรีกเริ่มต้นในคริสต์ศตวรรษที่ 5 ของประวัติศาสตร์ยุคโบราณ
  - 3.ประชาธิปไตยยุคแรกของประเทศกรีกจะใช้ระบบการเลือกตั้งตัวแทนไปทำหน้าที่แทนประชาชน
  - 4.ผู้ชายทุกคนในนครรัฐเอเธนส์จะได้รับอนุญาตให้อภิปรายและลงคะแนนเสียงในสมัชชาได้
- ประชาชนจะถืออำนาจอธิปไตยหรืออำนาจสูงสุดเป็นของประชาชนเกิดขึ้นครั้งแรกโดยชนชาติใด
  - 1.ชาวกรีก
  - 2.ชาวโรมัน
  - 3.ชาวอินเดีย
  - 4.ชาวฟินิเซียน

4. ประชาธิปไตยของประเทศอินเดียยุคโบราณมีลักษณะสำคัญอย่างไร
  1. มีการปกครองแบบที่เรียกคณาธิปไตย
  2. มีการจัดตั้งรัฐบาลปกครองประชาชน
  3. การใช้กฎหมายเป็นหลักสำคัญในการควบคุมประชาชน
  4. มีการคัดเลือกตัวแทนที่เป็นผู้ชายเพื่อไปออกกฎหมายในสภา
5. สาธารณรัฐ โรมันมีส่วนในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยในยุคแรกๆ อย่างไร
  1. มีการออกกฎหมายจากสภาที่เป็นตัวแทนจากประชาชน
  2. กงสุลซึ่งเป็นผู้ปกครองต้องผ่านการคัดเลือกจากสภา
  3. การทำสงครามต้องผ่านมติเสียงข้างมาก
  4. ผู้ปกครองที่เป็นทหารต้องผ่านการคัดเลือกจากบรรดาทหารด้วยกัน
6. อำนาจอธิปไตย ในระบอบประชาธิปไตยที่ประกอบด้วยฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการนั้น มีครบถ้วนสมบูรณ์ในการปกครองของประเทศใดในยุคโบราณ

1. ประเทศกรีก	2. ประเทศซีเรีย
3. ประเทศอินเดีย	4. สาธารณรัฐ โรมัน
7. พัฒนาการประชาธิปไตยในยุคโบราณยังไม่สมบูรณ์เนื่องจากสาเหตุสำคัญข้อใด

1. อำนาจอธิปไตยยังมีไม่ครบทั้ง 3 ฝ่าย	2. ทหารมักจะมีอำนาจในการจัดการปกครอง
3. ผู้หญิง เด็ก ทาส ยังไม่มีส่วนร่วมทางการเมือง	4. กฎหมาย จะมาจากฝ่ายปกครองไม่ได้มาจากรัฐสภา
8. พัฒนาการระบอบประชาธิปไตยในดินแดนยุโรปยุคกลาง จะมีลักษณะเป็นคณาธิปไตย เนื่องจากสาเหตุสำคัญข้อใด
  1. การปกครองจะอยู่ภายใต้อำนาจของนักบวชและขุนนาง
  2. คณะทหารจะเป็นผู้ปกครองเนื่องจากมีกำลังและอาวุธ
  3. พระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์จะเป็นผู้ปกครอง
  4. อารยชนเผ่าต่างๆ จะปกครองตนเอง เป็นอิสระต่างเผ่าต่างอยู่
9. ระบอบประชาธิปไตยของประเทศใดในยุคกลางที่เปิดโอกาสให้ผู้แทนจากตำบลต่างๆ เลือกดำแหน่งสูงสุดที่เรียกว่า “เฮ็ทมัน (Hetman)” ได้

1. อังกฤษ	2. สาธารณรัฐคอสแซ็ค
3. สหพันธ์ไอโรโควีส	4. อิตาลี
10. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแต่เพียงในนามของประเทศอังกฤษเกิดขึ้นภายหลังเหตุการณ์ใด

1. กฎบัตรแมกนาคาร์ตา	2. การปฏิวัติ ค.ศ.1688
3. การปฏิรูประบอบรัฐสภา	4. การมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บริหารสูงสุด

11. ระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยในยุคกลางมีหลายลักษณะ ยกเว้น ข้อใด
  - 1.ระบบผู้แทนตำบลในสาธารณรัฐคอสแซ็ค
  - 2.สมาชิกเพศชายในระบบชนเผ่าในสหพันธ์ไอโรควอยส
  - 3.ระบบคัดเลือกนักบวชในเครือจักรภพโปแลนด์-ลิทัวเนีย
  - 4.ระบบกษัตริย์ในประเทศอังกฤษ
12. พัฒนาการระบอบประชาธิปไตยในยุคโบราณและยุคกลางจะมีลักษณะที่สอดคล้องกันตามคำตอบข้อใดมากที่สุด
  - 1.จากสมมติเทพไปสู่เทวราชา
  - 2.จากคณาธิปไตยไปสู่ชนกลุ่มน้อย
  - 3.จากชนชั้นสูงไปสู่ชนชั้นกลาง
  - 4.จากชนชั้นล่างไปสู่ชนชั้นสูง

สมัยใหม่ (คริสต์ศตวรรษที่ 18 – 19)	
ประเทศสหรัฐอเมริกา (ค.ศ.1788)	<ul style="list-style-type: none"> - รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรฉบับแรกของโลก - กำหนดให้รัฐบาลมาจากการเลือกตั้ง - การปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชน - ความเสมอภาคของชนพื้นเมืองกับชาวผิวขาว
ประเทศฝรั่งเศส (ค.ศ.1789)	<ul style="list-style-type: none"> - การปฏิวัติใหญ่ในฝรั่งเศส (สิทธิ เสรีภาพ ภราดรภาพ) - กำหนดสิทธิมนุษยชน และสิทธิพลเมือง - มีการเลือกตั้งสมาชิกแห่งชาติ
ประเทศนิวซีแลนด์ (ค.ศ.1867)	<ul style="list-style-type: none"> - การให้สิทธิเลือกตั้ง <ul style="list-style-type: none"> - ชาวเมารี ค.ศ.1867 - ชาวผิวขาว ค.ศ.1876 - สตรี ค.ศ.1893 - การให้สตรีสมัครรับเลือกตั้ง ค.ศ.1910

พัฒนาการระบอบประชาธิปไตย

สมัยปัจจุบัน – คริสต์ศตวรรษที่ 20	
หลัง WW I (ค.ศ.1920)	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดกระแสประชาธิปไตยในส่วนต่างๆ ของโลก - เกิดเศรษฐกิจตกต่ำทำให้นำไปสู่การปกครองระบอบเผด็จการ (เยอรมัน อิตาลี สเปน โปรตุเกส ญี่ปุ่น บราซิล กิวบา จีน)
หลัง WW II	<ul style="list-style-type: none"> - ประเทศเอกราชใหม่ นิยมการปกครองระบอบประชาธิปไตย (โดยเฉพาะอินเดีย) - ค.ศ.1950 และ 1960 ชาติตะวันตกมีการปกครองแบบประชาธิปไตย และระบบเศรษฐกิจแบบผสม - ค.ศ.1970 ประเทศในอเมริกาใต้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เปลี่ยนจากระบอบเผด็จการทหารมาเป็นแบบประชาธิปไตยที่มีรัฐบาลเป็นพลเรือน

สมัยปัจจุบัน – คริสต์ศตวรรษที่ 20

หลัง WW II (ต่อ)	- ค.ศ.1991 หลังโซเวียตล่มสลาย สงครามเย็นสิ้นสุด ประเทศในกลุ่มยุโรปตะวันออก ประเทศในทวีปแอฟริกา อินโดนีเซีย ยูโกสลาเวีย ยูเครน เลบานอน คีร์กีซสถาน ได้เปลี่ยนเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตย
------------------	---

13. พัฒนาการ การให้สิทธิเลือกตั้งกับประชาชนในประเทศนิวซีแลนด์เป็นไปตามลำดับตามคำตอบข้อใด
  - 1.ชาวเมารี-ผู้ชายผิวขาว-ผู้หญิง
  - 2.ผู้ชายผิวขาว-ผู้หญิง-ชาวเมารี
  - 3.ผู้ชายผิวขาว-ชาวเมารี-ผู้หญิง
  - 4.ผู้หญิง-ผู้ชายผิวขาว-ชาวเมารี
14. ประเทศใดต่อไปนี้ที่มีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตยด้วยวิธีการปฏิวัติ
  - 1.อังกฤษ
  - 2.ฝรั่งเศส
  - 3.สหรัฐอเมริกา
  - 4.อิตาลี
15. การพัฒนาระบอบประชาธิปไตยในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 18-19 ประเทศใดที่มีการใช้รัฐธรรมนูญกำหนดให้รัฐบาลมาจากการเลือกตั้งรวมทั้งปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชน
  - 1.อังกฤษ
  - 2.ฝรั่งเศส
  - 3.สหรัฐอเมริกา
  - 4.กรีซ
16. พัฒนาการการปกครองระบอบประชาธิปไตยของฝรั่งเศสมีหลายประการ ยกเว้นข้อใด
  - 1.มีการเลือกตั้งสมัชชาแห่งชาติ
  - 2.การประกาศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและสิทธิพลเมือง
  - 3.เกิดการปฏิวัติใหญ่ในฝรั่งเศส ปี ค.ศ.1789
  - 4.การยกเลิกระบบชนชั้นศักดินาในฝรั่งเศส ปี ค.ศ.1793
17. รัฐธรรมนูญที่มีการกำหนดให้รัฐบาลต้องมาจากการเลือกตั้งนั้นมีความเป็นประชาธิปไตยอย่างไร
  - 1.การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมสำคัญของระบอบประชาธิปไตย
  - 2.การเลือกรัฐบาลบริหารประเทศเป็นอำนาจของประชาชนส่วนใหญ่
  - 3.ประชาชนได้ขึ้นมาปกครองและบริหารประเทศ
  - 4.รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสำคัญของประเทศที่ปกครองระบอบประชาธิปไตย
18. การที่ประเทศนิวซีแลนด์อนุญาตให้ผู้หญิงมีสิทธิ สมัครรับเลือกตั้งได้ เมื่อ ค.ศ.1910 เป็นไปตามหลักการข้อใดของระบอบประชาธิปไตย
  - 1.หลักสิทธิทางการเมือง
  - 2.หลักเสรีภาพทางการเมือง
  - 3.หลักความเสมอภาคทางการเมือง
  - 4.หลักหน้าที่ทางการเมือง
19. พัฒนาการการปกครองแบบประชาธิปไตยของประเทศใดต่อไปนี้ที่ ไม่ได้เป็นผลมาจากสงครามการปฏิวัติหรือการปลดปล่อยอาณานิคม
  - 1.อังกฤษ
  - 2.ฝรั่งเศส
  - 3.สหรัฐอเมริกา
  - 4.หลักหน้าที่ทางการเมือง

20. ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 ประเทศในยุโรปมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยเพิ่มมากขึ้นด้วยสาเหตุหลายประการยกเว้นข้อใด
1. มีประเทศเกิดใหม่ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 1
  2. การล่มสลายของจักรวรรดิออสเตรีย-ฮังการี
  3. การล่มสลายของจักรวรรดิออตโตมัน
  4. อิทธิพลของสงครามเย็น
21. ประเทศเยอรมัน อิตาลี สเปน จีน ญี่ปุ่น ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบประชาธิปไตยไปสู่การปกครองระบอบเผด็จการ ตั้งแต่ ค.ศ.1920 เนื่องจากสาเหตุสำคัญข้อใด
1. เกิดเศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ทั่วโลก
  2. ประเทศต่างๆมีผู้นำเป็นทหารเป็นส่วนใหญ่
  3. เกิดลัทธิจักรวรรดินิยมล่าอาณานิคม
  4. การขาดความช่วยเหลือจากมหาอำนาจอังกฤษและฝรั่งเศส
22. หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุโรปตะวันตกมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย ส่วนยุโรปตะวันออกมีการปกครองระบอบเผด็จการ ตั้งแต่ ค.ศ.1920 เนื่องจากสาเหตุสำคัญข้อใด
1. ยุโรปตะวันออกอยู่ใกล้กับโซเวียตรัสเซียซึ่งเป็นเผด็จการคอมมิวนิสต์
  2. ยุโรปตะวันตกอยู่ใกล้กับอังกฤษ ฝรั่งเศสซึ่งเป็นประชาธิปไตย
  3. สหรัฐอเมริกาให้การสนับสนุนยุโรปตะวันตกมากกว่ายุโรปตะวันออก
  4. อิทธิพลของสงครามเย็นที่เกิดภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2
23. ประเทศที่ปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดในโลกคือประเทศใด
1. อังกฤษ
  2. สหรัฐอเมริกา
  3. ญี่ปุ่น
  4. อินเดีย
24. ความสำเร็จในการสร้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประเทศญี่ปุ่น จนกลายเป็นต้นแบบของการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น เกิดจากประเทศใดที่วางรากฐานให้
1. อังกฤษ
  2. สหรัฐอเมริกา
  3. ฝรั่งเศส
  4. เยอรมัน
25. หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศตะวันตกที่ปกครองระบอบประชาธิปไตย มีการดำเนินงานรูปแบบรัฐสวัสดิการมากขึ้น แสดงให้เห็นว่าเป็นระบบเศรษฐกิจแบบใด
1. ทุนนิยม
  2. สังคมนิยม
  3. ผสม
  4. คอมมิวนิสต์
26. การสิ้นสุดสงครามเย็น เมื่อ ค.ศ.1991 ทำให้เกิดผลกระทบต่อการศึกษาของโลกอย่างไร
1. มีหลายประเทศเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบเผด็จการทหารเป็นรัฐบาลพลเรือน
  2. ประเทศสเปน โปรตุเกส มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นแบบประชาธิปไตย
  3. ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นแบบเผด็จการทหาร
  4. ประเทศในกลุ่มยุโรปตะวันออกมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นแบบประชาธิปไตย

27. ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 ประเทศที่เคยปกครองระบอบเผด็จการคอมมิวนิสต์เปลี่ยนแปลงมาเป็นระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น เนื่องจากสาเหตุสำคัญข้อใด

1. การล่มสลายของสหภาพโซเวียต
2. สหรัฐอเมริกาให้การสนับสนุน
3. สหภาพยุโรปให้การสนับสนุน
4. ประชาชนเรียกร้องประท้วงเปลี่ยนแปลงมาเป็นประชาธิปไตย

28. ต้นปี พ.ศ.2544 เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบเผด็จการหลายประเทศในบริเวณใด โดยมีสาเหตุมาจากการรวมตัวประท้วงของประชาชน

1. ตะวันออกกลาง	2. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
3. แอฟริกาตะวันออก	4. เอเชียใต้

พัฒนาการระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย

พัฒนาการระบอบประชาธิปไตย ก่อนการปฏิวัติ 24 มิถุนายน พ.ศ.2475	
สมัยรัชกาลที่ 5	- จัดตั้งสุขาภิบาลกรุงเทพ และสุขาภิบาลท่าฉลอม พ.ศ.2440 - ตรา พ.ร.บ.จัดการสุขาภิบาลหัวเมือง พ.ศ.2450
สมัยรัชกาลที่ 6	- เกิดกบฏ ร.ศ.130 (พ.ศ.2454) - จัดตั้งคูสิตธานี เป็นนครจำลองการปกครองระบอบประชาธิปไตย
สมัยรัชกาลที่ 7	- การร่างรัฐธรรมนูญเพื่อพระราชทานให้กับประชาชน พ.ศ.2469 และ พ.ศ.2474

การปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครอง 24 มิถุนายน พ.ศ.2475

สาเหตุ

1. เศรษฐกิจตกต่ำ ปลดข้าราชการบางส่วนออก
2. ผู้ที่มีการศึกษาต้องการเปลี่ยนแปลงการปกครอง
3. ความไม่เสมอภาคระหว่างข้าราชการกับประชาชน
4. ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาพื้นฐานของราษฎรได้

29. ก่อนการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อ 24 มิถุนายน 2475 นั้นได้เกิดการพัฒนาทางการเมืองไปสู่ระบอบประชาธิปไตยหลายประการยกเว้นข้อใด

1. การตั้งกระทรวง 12 กระทรวงมาบริหารประเทศในสมัยรัชกาลที่ 5
2. การจัดตั้งสุขาภิบาลในสมัยรัชกาลที่ 5
3. การจัดตั้งคูสิตธานี นครจำลองประชาธิปไตยในสมัยรัชกาลที่ 6
4. การร่างรัฐธรรมนูญเพื่อพระราชทานให้กับประชาชนในสมัยรัชกาลที่ 7

30. ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่อยู่ภายใต้
กฎหมายรัฐธรรมนูญมาแล้วกี่พระองค์
1. 1 พระองค์	2. 2 พระองค์
3. 3 พระองค์	4. 4 พระองค์
31. คณะราษฎรที่ดำเนินการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อ 24 มิถุนายน 2475 นั้น ประกอบด้วยบุคคล
หลายฝ่าย ยกเว้น บุคคลในคณะใด
1. พลเรือน	2. ทหารบก
3. ทหารเรือ	4. ทหารอากาศ
32. สาเหตุสำคัญของการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 มาจากสิ่งใด
- 1.ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ
  - 2.ทหารถูกลดอำนาจและเงินเดือน
  - 3.ระบอบราชาธิปไตยไม่สามารถแก้ไขปัญหาของประเทศได้
  - 4.ผู้ที่จบการศึกษาจากต่างประเทศต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

ลักษณะการปกครองหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง 24 มิถุนายน พ.ศ.2475

1. พระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ
2. รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ
3. อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน โดยผ่านทางรัฐสภา รัฐบาล และศาล
4. จัดการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา
(ประชาชนเลือก ส.ส. และ ส.ส.เลือกนายกรัฐมนตรี หรือรัฐบาล)
5. การบริหารราชการแผ่นดิน แบ่งเป็น 3 ส่วน
  - การปกครองส่วนกลาง ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม
  - การปกครองส่วนภูมิภาค ได้แก่ จังหวัด อำเภอ
  - การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ สุขาภิบาล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล
6. ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพ

พัฒนาการระบอบประชาธิปไตย ระหว่าง พ.ศ.2475 – 14 ตุลาคม 2516

1. มีการปฏิวัติรัฐประหารหลายครั้ง
2. มีความเป็นประชาธิปไตยไม่สมบูรณ์
3. อำนาจการปกครองขึ้นอยู่กับผู้นำทางการเมือง หรือผู้บริหารประเทศ
4. มีการแย่งชิงผลประโยชน์ระหว่างผู้นำทางการเมือง
5. เป็นช่วงสลับกลับไปกลับมาระหว่างประชาธิปไตยกับคณาธิปไตย

พัฒนาการระบอบประชาธิปไตย ระหว่าง 14 ตุลาคม 2516 - ปัจจุบัน

เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 (วันมหาวิปโยค)

1. จอมพลถนอม กิตติขจร และคณะ ทำการปฏิวัติเมื่อ 17 พฤศจิกายน 2514 และมีการบริหารเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มตนเอง มีการคอร์รัปชัน
2. นิสิต นักศึกษา และประชาชน ประท้วงจนนำไปสู่เหตุการณ์นองเลือด ในวันที่ 14 ตุลาคม 2516 (วันมหาวิปโยค)
3. จอมพลถนอม และคณะ ลาออกจากตำแหน่ง และเดินทางออกนอกประเทศ
4. นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตั้งสภานิติบัญญัติเพื่อร่างรัฐธรรมนูญ
5. มีการตื่นตัวจากประชาชน และกลุ่มพลังทางการเมืองต่างๆ ทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิเสรีภาพทางด้านต่างๆ มากมาย
6. พรรคประชาธิปัตย์ชนะการเลือกตั้ง ทำให้ ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี

วิกฤตการณ์นองเลือด 6 ตุลาคม 2519

1. รัฐบาล ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช ไม่สามารถแก้ไขปัญหาการเรียกร้องของกลุ่มต่างๆ ได้
2. คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินเข้ายึดอำนาจ นิสิต นักศึกษา ประชาชน ถูกทำร้าย บาดเจ็บล้มตาย และหนีเข้าป่า เมื่อถูกกล่าวหาว่าเป็นคอมมิวนิสต์
3. คณะปฏิรูปฯ ได้ตั้งนายธานินทร์ กรัยวิเชียร และพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรี

ยุคประชาธิปไตยครึ่งใบ (พ.ศ. 2523 – 2531)

- พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี แทนพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ และอยู่ในตำแหน่ง 8 ปีเศษ
- มีการเลือกตั้ง แต่หัวหน้าพรรคการเมืองที่ชนะการเลือกตั้งไม่กล้าเป็นนายกรัฐมนตรี เพราะกลัวจะถูกทหารปฏิวัติ จึงไปเชิญพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ มาเป็นนายกรัฐมนตรี
- มีผู้พยายามกระทำการรัฐประหาร 2 ครั้ง แต่ไม่สำเร็จ
- มีเสถียรภาพทางการเมือง ทำให้มีการพัฒนาโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมให้ก้าวหน้า

ยุคประชาธิปไตยที่มีรัฐบาลมาจากการเลือกตั้ง

- พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ หัวหน้าพรรคชาติไทยที่ชนะการเลือกตั้ง ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อ 4 สิงหาคม 2531
- นโยบายสำคัญของรัฐบาลชุดนี้คือ เปลี่ยนสนามรบให้เป็นสนามการค้า
- มีการทุจริตคอร์รัปชันจากนักการเมือง
- ถูกทหารที่เรียกว่า คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ เข้ายึดอำนาจ เมื่อ 23 กุมภาพันธ์ 2534
- นายอานันท์ ปันยารชุน ขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรี

เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 2535

- พลเอกสุจินดา คราประยูร ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี
- ประชาชน นิสิต นักศึกษา นักการเมืองบางพรรค ร่วมกันประท้วงพลเอกสุจินดา คราประยูร ที่ขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรีโดยไม่ผ่านการเลือกตั้ง (มีอบมือถือ)
- ฝ่ายรัฐบาล (ทหาร)ปราบปรามประชาชนที่ร่วมกันประท้วง โดยใช้อาวุธ ทำให้มีการเสียชีวิตและบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก เมื่อ 15 – 17 พฤษภาคม 2535 หรือที่เรียกว่า เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 2535
- พลเอกสุจินดา คราประยูร ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
- นายอานันท์ ปันยารชุน ได้กลับมาเป็นนายกรัฐมนตรี และมีการยุบสภา เพื่อจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่

ยุคประชาธิปไตยที่มีนายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้ง

1. รัฐบาลนายชวน หลีกภัย (1)	23 กันยายน 2535 – 13 กรกฎาคม 2538
2. รัฐบาลนายบรรหาร ศิลปะอาชา	13 กรกฎาคม 2538 – 25 พฤศจิกายน 2539
3. รัฐบาลพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ	25 พฤศจิกายน 2539 – 9 พฤศจิกายน 2540
4. รัฐบาลนายชวน หลีกภัย (2)	9 พฤศจิกายน 2540 – 9 กุมภาพันธ์ 2544
5. รัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร (1)	9 กุมภาพันธ์ 2544 – 8 มีนาคม 2548
6. รัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร (2)	9 มีนาคม 2548 – 24 กุมภาพันธ์ 2549
7. รัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร (3)	24 กุมภาพันธ์ 2549 – 19 กันยายน 2549
8. รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช	29 มกราคม 2551 – 9 กันยายน 2551
9. รัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์	18 กันยายน 2551 – 2 ธันวาคม 2551
10. รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ	17 ธันวาคม 2551 - ปัจจุบัน

33. ประชาชนใช้อำนาจอธิปไตยผ่านทางรัฐสภา รัฐบาล และศาล หมายถึงอะไร

1. อำนาจปกครองสูงสุดของประเทศอยู่กับฝ่ายรัฐสภา รัฐบาล และศาล
2. ประชาชนเป็นผู้เลือกฝ่ายรัฐสภา รัฐบาล และศาล
3. ประชาชนเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในฝ่ายรัฐบาล รัฐสภา และศาล โดยผ่านตัวแทนที่ประชาชนเลือกเข้าไปทำหน้าที่
4. อำนาจอธิปไตยทางรัฐสภา รัฐบาล และศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้กำหนด

34. ประชาชนเลือกตัวแทนในการบริหารประเทศที่เรียกว่า รัฐบาล หรือคณะรัฐมนตรีนั้น เป็นลักษณะการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบใด

1. ประชาธิปไตยทางตรง
2. ประชาธิปไตยทางอ้อม
3. ประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
4. ประชาธิปไตยที่มีประธานาธิบดีเป็นประมุข

35. รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศและประเทศไทยมีกฎหมายรัฐธรรมนูญบังคับใช้มาแล้วทั้งสิ้นกี่ปี
1. 4 ปี
  2. 79 ปี
  3. 230 ปี
  4. 765 ปี
36. ตำแหน่งผู้บริหารข้อใดต่อไปนี่ที่แตกต่างจากข้ออื่นๆ
1. นายกรัฐมนตรี
  2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
  3. อธิบดีกรมการปกครอง
  4. นายอำเภอ อำเภอกันทรลักษ์
37. ข้อใดต่อไปนี่ไม่จัดเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่น
1. เทศบาลนครเชียงใหม่
  2. เมืองพัทยา
  3. อำเภอชนบท
  4. องค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์
38. เขตการปกครองของไทยต่อไปนี่ที่มีความสอดคล้องกับลักษณะการปกครองระบอบประชาธิปไตยมากที่สุด
1. จังหวัดสงขลา
  2. เทศบาลเมืองชัยภูมิ
  3. กระทรวงมหาดไทย
  4. อำเภอวิชนบุรี
39. ลักษณะการปกครองของไทยตั้งแต่ 24 มิถุนายน 2475 จนถึงปัจจุบันจะเป็นแบบใดมากที่สุด
1. ประชาธิปไตย – คณาธิปไตย
  2. ประชาธิปไตย – เผด็จการฟาสซิสต์
  3. เผด็จการอำนาจเบ็ดเสร็จ – ประชาธิปไตย
  4. เผด็จการทหาร – คณาธิปไตย
40. วันมหาวิปโยค 14 ตุลาคม 2516 มีสาเหตุสำคัญมาจากประเด็นใด
1. ประชาชนเรียกร้องรัฐธรรมนูญ แต่ถูกทหารปราบปรามรุนแรงเสียชีวิต
  2. นิสิต นักศึกษา ประชาชน ประท้วง เรียกร้อง รัฐธรรมนูญและขับไล่รัฐบาลทหาร รัฐบาลปราบปรามอย่างรุนแรง เสียชีวิต บาดเจ็บจำนวนมาก
  3. นิสิต นักศึกษา ประชาชน ประท้วงขับไล่รัฐบาลที่มี การทุจริต คอร์รัปชัน เป็นจำนวนมาก รัฐบาลใช้ทหารปราบปรามผู้ประท้วงจนเลือดตกยางออก
  4. ประชาชนประท้วงรัฐบาลที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง เผาบ้านเผาเมือง จนเกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก
41. ภายหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ทำให้เกิดผลกระทบต่อการเมือง การปกครองหลายประการ ยกเว้นข้อใด
1. คุณภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดีขึ้นกว่าเดิมมาก
  2. เกิดกลุ่มพลังทางการเมืองเกิดขึ้นมากมาย
  3. ประชาชนมีการตื่นตัวในทางประชาธิปไตย
  4. มีการเดินขบวน ประท้วง เพื่อเรียกร้องสิทธิและผลประโยชน์กันมากขึ้น

42. วิกฤตการณ์นองเลือด 6 ตุลาคม 2519 เกิดขึ้นเนื่องจากสาเหตุสำคัญข้อใด
1. รัฐบาลพลเรือนถูกทหารปฏิวัติเนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายเป็นคอมมิวนิสต์
  2. นิสิต นักศึกษา ประท้วงขับไล่รัฐบาลที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้จึงถูกทหารปราบปรามอย่างรุนแรง
  3. รัฐบาลอ่อนแอไม่สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆได้ทหารจึงทำการปฏิวัติ
  4. พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ร่วมมือกับสหพันธ์นักศึกษาจะทำการปฏิวัติ ทหารจึงเข้าปราบปรามอย่างรุนแรง
43. คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ที่ทำการปฏิวัติรัฐประหารและมีอำนาจอยู่ระหว่างปี พ.ศ. 2519 – 2521 และได้แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี 2 คน ได้แก่บุคคลใดบ้าง
1. นายธานินทร์ กรัยวิเชียร – พลเรือเอกสงัด ชลออยู่
  2. พลเรือเอกสงัด ชลออยู่ – พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
  3. พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ – พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
  4. นายธานินทร์ กรัยวิเชียร - พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
44. พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรียาวนานถึง 8 ปีเศษ เนื่องจากสาเหตุสำคัญข้อใด
1. ไม่มีทหารทำการปฏิวัติรัฐประหาร
  2. เป็นหัวหน้าพรรคการเมืองที่ประชาชนให้การสนับสนุนมาก
  3. สืบทอดอำนาจจากคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินจึงทำให้ไม่มีการเลือกตั้ง
  4. อยู่ในยุคประชาธิปไตยครึ่งใบ หัวหน้าพรรคการเมืองไม่กล้าเป็นนายกรัฐมนตรี เพราะกลัวทหารปฏิวัติ จึงไปเชิญพลเอกเปรม ติณสูลานนท์มาเป็นนายกรัฐมนตรี
45. การที่พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็นเวลา 8 ปี เศษนั้น ทำให้เกิดผลกระทบตามมาอย่างไร
1. ทำให้ทหารเข้ามามีบทบาททางการเมืองจนกระทั่งปัจจุบัน
  2. ผู้นำทหาร ไม่กล้าทำการปฏิวัติรัฐประหารเปลี่ยนอำนาจการปกครอง
  3. รัฐบาลมีเสถียรภาพทำให้มีการพัฒนาโครงสร้างทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมของประเทศให้ก้าวหน้า
  4. ประชาชนและทหาร ร่วมมือกันปกครองประเทศไทย แบ่งดูแลอำนาจกันอย่างเหมาะสม
46. รัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ที่ขึ้นมาบริหารประเทศเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2531 นั้น จัดว่าเป็นรัฐบาลที่มีความชอบธรรมตามระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากสาเหตุข้อใด
1. เป็นรัฐบาลที่มาจาก การเลือกตั้งของประชาชน
  2. พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณเป็นหัวหน้าพรรคชาติไทย จึงขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
  3. เป็นรัฐบาลที่เป็นไปตามกฎหมาย รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้
  4. นโยบายสำคัญรัฐบาล คือ เปลี่ยนสนามรบเป็นสนามการค้ามุ่งมั่นพัฒนาทางเศรษฐกิจเพื่อประชาชน

47. นายอานันท์ ปันยารชุน ได้ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เมื่อ 23 กุมภาพันธ์ 2534 ด้วยสาเหตุใด
1. เป็นหัวหน้าพรรคก้าวหน้าที่ชนะการเลือกตั้ง
  2. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พร้อมใจกันเลือกตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีด้วยเสียงข้างมาก
  3. คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติทำการยึดอำนาจและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
  4. พลเอกสุจินดา คราประยูรลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแทน
48. เหตุการณ์ พฤษภาทมิฬ เมื่อ 15-17 พฤษภาคม 2535 ทำให้ระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยได้พัฒนาไปอีกขั้นหนึ่งคืออะไร
1. ฝ่ายบริหารหรือรัฐบาลต้องถูกตรวจสอบโดยประชาชน
  2. หัวหน้าฝ่ายบริหารคือนายกรัฐมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้งของประชาชน
  3. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีได้
  4. สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งจากประชาชน

พัฒนาการการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย

นายธีรยุทธ บุญมี ได้เสนอลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชน 3 ประการ คือ

1. แบบพหุนิยม คือ แนวคิดที่เคารพความแตกต่าง
  2. ความหลากหลายในมิติต่างๆ ทั้งการเมือง สังคม และวัฒนธรรม
  3. การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน หรือที่เรียกว่า **“ประชาสังคม”**
- เริ่มครั้งแรกในยุคแห่งการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย 14 ตุลาคม 2516 (แต่ชบเซาไปหลังเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519)
  - เริ่มอีกครั้งในช่วงพฤษภาทมิฬ 2535
  - มีความเข้มแข็งมากขึ้น เมื่อมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ตลอดจนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550
    - การรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน
    - การให้เสรีภาพกับประชาชนในด้านต่างๆ มากขึ้น
    - การให้ประชาชนมีสิทธิเสนอกฎหมาย (พ.ร.บ.) ได้
    - การให้ประชาชนสามารถตรวจสอบและถอดถอนนักการเมืองได้
  - การให้ประชาชนมีอำนาจตัดสินใจเกี่ยวกับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนได้

49. พัฒนาการการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชน มีจุดเริ่มต้นจากเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองของไทย เหตุการณ์ใด
- 1.เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516
  - 2.เหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519
  - 3.เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 15-17 พฤษภาคม 2535
  - 4.เหตุการณ์ พฤษภาเลือด 2553
50. รัฐธรรมนูญฉบับใดของไทยที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีช่องทางเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างหลากหลายทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมเป็นครั้งแรก
- 1.รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2517
  - 2.รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2535
  - 3.รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540
  - 4.รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2549
-